

mississent ad Jesum. Cum autem ad domum illarum restituendo in vitam fratri se contulisset, venientem amba exceperunt. Aliquando post, cum Jesus in suo Jerosolymam itinere ad absolvendum salutis nostrae opus in vicum Bethaniae ad hospitium Lazari, Marthae, & Mariae divertisset, tria illa sibi amicissima capita nactus est (i). Itaque altera est Maria soror Marthae à Magdalena, quae postrema mulier in comitatu erat Jesu Christi à Galilaea sive à Transjordanis venientis; cum interim altera Maria una cum fratre suo eundem Christum hospitio receperit.

V. Statim post prodigium restituti in vitam adolescentis Naim, Maria Magdalena comes Jesu Christo accessit (k). Inde Christus Jerosolymam concedens, hospitio receptus est apud Martham & Mariam [l]. Quam luculentum distinguendis duabus foeminis argumentum, haec à Galilaea in Bethaniam una cum Jesu venit, haec venientes hospitio recipit?

VI. Magdalena septem Dæmonibus reapse agebatur juxta Evangelistas (m), vel saltem in effrenis vitæ licentiam proruebat juxta Patres nonnullos (n). Scortationibus & impudicæ vitæ criminibus totam se dederat, si fides Veteribus quam plurimis, qui cum foemina criminosa Jesu Christi pedes in gubibus Simonis Pharisæi unguento perfundentem unam eandemque arbitrantur. Nihil tale de Maria sorore Marthae affirmandum est, nisi id prius certum statuatur, de quo maxime ambigitur, vitiosâ illâ argumentatione, qua principium petitur, invecâ.

Singularis mulieris assertores in ipso causae agende limine ponunt, Mariam Magdalene & Mariam sororem Lazari unam esse singularem foeminam, quod sibi certum jure quodam possessionis veterisque necio cujus traditionis vindicant. Ita semel persuasi, ad exponendum Scripturae textus se conferunt, fatisque se hac ratiocinatione pro causa obtinenda praestitisse confidunt. Quam sustinemus opinio Ecclesiae auctoritate fulcitur, nihilque habet in sacra Scriptura repugnans; tenenda est igitur, neque committendum, ut novis invecâs rebus vetus Ecclesia depositum corrumpatur. Hec illi commentantur, cum potius ita reputasse deberent. Trium harum mulierum singularitas nunquam satis exprimitur in Scriptura, recentius in Ecclesiam invecâ est, atque adversarios habet plures quâ veteres Patres, quâ sapientissimos Criticos; majori igitur indagine de illa disquirendum, & si forte in ea quaestione nunquam satis perspecta possit haberi veritas, nec certa satis & asserta promenda est sententia; quæ sunt æquiora statuamus, veteribusque excussis è mente præjudiciis, debitam referamus veritati gloriam, ultro professi, sententiam illam quæ tres foeminas distinguit, potiorum habere apud Evangelistas causam fatentes, vel saltem à sententia ea de re nostra promenda abstineamus, donec pro singularitate majora & evidentiora ferantur argumenta, quam quæ hucusque producta sunt.

Laudantur pro ista sententia Authores sanè multi, qui inter Mariam Magdaleneam & Mariam sororem Lazari distinguunt. Verum sedulo distinguendum est inter Scriptores istos, aliosque qui tres Marias statuunt. Author Constitutionum Apostolicarum lib. 3. cap. 26. S. Irenæus, Origenes, S. Macarius. S. Chrysostomus, Titus Bostrensis, Theophylactus, Euthymius, quos supra laudavimus, adversus singularitatem trium mulierum apertissimum ferunt testimonium, sed inter assertores trium foeminarum nunquam recensendi sunt. Distingunt illi tantummodo, nec immerito, foeminam criminiosam, quæ pedes Jesu Christi oblinivit apud S. Lucam cap. 7. à Maria sorore Marthae, ad quam perfusio alia pertinet, tribus aliis Evangelistis memorata. Quare eorum Patrum testimonio perinde abuterentur, qui singularis mulieris assertores pro sua sententia illos adducerent, ac qui tres mulieres defendentes in suas partes pertraherent. Neque enim dictum ab illis statuendum est, quod nunquam dixisse convincuntur, neque aperte quædam consecutiones ex eorum silentio deducendæ sunt.

Græcorum Patrum non rari autamarunt, distinguere sedulo oportere inter tres illas perfusiones unguenti, alteram nempe, de qua S. Lucas 7. 37. aliam de qua S. Joannes 12. 1. 2. ac tertiam tandem S. Marco 14. 1. &c. & S. Mattheo 26. 1. 2. memoratam, ut tria illa facta ad tres distinctas mulieres pertineant. Confundendam alii censent, illam S. Luca cum altera apud S. Joannem. At sententiæ istæ amba assertore ætate nostra carent. Tertullianus de Pudic. cap. 11. confundit historiam foeminae criminosa apud S. Lucam cum Maria sorore Lazari, quæ prævenerit unguere pedes Jesu in sepulturam. Hec ille: Peccatrici foemina contactum corporis permisit lavanti lacrymis pedes ejus, & crinibus detergenti, & unguento sepulturam ejus inauguranti. S. Augustinum de Confess. c. 79. confundisse quidem constat foeminam criminiosam cum Maria Lazari, at tamen Magdaleneam ab illis distinxerit non satis intelligimus. Quin & trad. 49. in Jo; ambiguus versatur, num Maria soror Marthae eadem statuenda sit cum muliere illa criminosa, quæ lacrymis rigatos Jesu Christi pedes comâ capitis detergit.

Confundunt Mariam Magdalene cum foemina criminosa S. Bernardus Ser. 22. in Cant. Nicolaus Clarevallensis (o), Godefridus Vestensis Abbas serm. 9. S. Petrus Damiani Epist. 12. ad Desiderium Petrus Abbas Cellensis serm. 5. de S. Mar. Mag. S. Thomas 1. par. q. 21. art. 4. ad 1. S. Bonaventuras (p). Foeminam criminiosam unam eandemque cum Maria sorore Lazari arbitrantur S. Petrus Chrysologus serm. 93. Eusebius Emiffenus [q], Paschasius, Radbertus in Matth. lib. 12. Alcuinus (r), Franco Abbas Vindocinensis lib. de grat. Dei, Rupertus Abbas de Oper. Spir. S. serm. in hac can. 28. S. Norbertus (s), Lyranus in. verba: Beati Matth. aliique plures. Porro universi hi qui audiunt Scriptores singularitatis adversarios se pro-

Joan. 12. 1. 2. 3.

Luc. 7. & 8. 2. 3. &c.

Luc. 10. 38.

Luc. 7. 22. Marc. 16. 9. Gregor. Mag. homil. 23. in Luc. 7. Beda 3. alii.

o Nicolaus Clarev. Serm. de Maria Magdal. inter opera D. Bernardi. p. Bonavent. Compend. Theolog. de gratia sanctificante l. 5. c. 19. q. Euseb. Emiffen. seu alius homil. infer. 5. post Dominicam Passionem Alcuin. in illud Joan. Jesus ergo ante sex dies. s. S. Norber. serm. in hac can. 28. Lyranus in. verba: Beati Matth. alii qui audiunt verbum Dei.

a Chrysof. in Jo. hom. 17. Epiph. ser. 54. b Marc. 3. 17. c Luc. 9. 54. d Hieron. in Joann. 1. 1. & Epist. 1. 1. & Paulin. Epist. 386. e Epiph. haeres. 58. Ambros. de Symb. c. 30. Chrysof. de Virgin. c. 81. Paulin. Epist. 4. f Joan. 19. 26. 27. h Vide Aug. quæst. Evang. 1. 2. c. 39. h Hieron. de Viris Illustr. c. 9. Tertull. contra Marcion. 1. 4. c. 5.

fitentur, sed non eadem omnes ratione, & si ex eorum turba se regerentur, quicumque tres distinctas mulieres defendunt, eorum sanè numerus minimus erit, quam pro reliqua multitudine.

Sed agendum impræsentia non suffragiorum multitudine, sed momentorum pondere ac ratione, ejusque, quam agitamur, litis sententia, non aliunde, quam ex Evangelio petenda est. Est autem Evangelistarum textus æquior pro iis, qui duas vel tres defendunt, quam qui omnes confundunt in unam. Patres, quorum testimonia pro variis hinc sententiis afferuntur, quod extenuando petito ex illis argumento plurimum valet, minus ipsi quoque secum constare minusque exactè loqui deprehenduntur. Ad hæc, Opera, unde testimonia petuntur, non ideo scripta sunt, ut argumentum illud discuterent; testimonia sunt enim interdum nulla inter se colligatione innexa, & è concionibus ad populum vel aliis hujus generis. Lucubrationibus deducta, in quibus minus exactè loqui Authores constat, quam in operibus de argumento scriptis.

Quoad censuram Facultatis Parisiensis, quam singularis mulieris patroni ingerunt post minus exactam causæ cognitionem pronunciatam illam defendimus. Jacobus Faber Stapulensis rerum novarum quæ turbas eo tempore intra Regnum & extra ciebant, cupidus & fautor habebatur, S. Gregorii Pape auctoritatem elevabat, quare Facultas sententiam tantum Fabri censurâ notavit, tanquam S. Pontificis auctoritati averfam, quam scilicet auctoritatem & sententiam Facultas arbitrabatur Evangelio Christi & Ecclesia Catholica vitui consentaneam. Damnavit itaque Fabrum; sed causam reliquit intactam. Ponit tanquam certum, quod maxime est in quaestione, ac deinde Fabrum postulat, quod plures esse foeminas adversus exploratam S. Gregorii sententiam defendat. Plures post ea tempora Doctores Sorbonici scripserunt pro asserenda trium mulierum distinctione, quam hodie apud viros doctos obtinere, asserere non dubitamus.

i Tertull. de Praescript. Hieron. in Joann. 1. c. 14. k Apocal. 1. 9. Hieron. in Matth. Tertull. Praescript. l. Euseb. 1. 3. Hist. Eccles. c. 1. m Iren. 1. 3. c. 1. & 11. Epiph. haeres. 51. Victor. Petavienf. in Apoc. Auth. qual. V. & N. T. q. 72. Syr. Perf. Coephe. in sine E. Evangel. Joan. & Theophyl. Prolog. n Alban. in Synops. Arab. Oper. Imperf. homil. 1. Hypolyt. MS. in Biblioth. Bodl. Doroth. Theophyl. Euthyeb. MSS. plures apud Mill. not. in c. 21. post ver. 25. Suidas. o Ita MSS. plures. ad calcem Evangel. Jo. vide Mill. post cap. 21. Jo. Ita Theophylact.

IN EVANGELIUM S. JOANNIS PROLEGOMENON.

Joannes Evangelista à Bethsaida Galilææ oriundus, parentes habuit Zebedæum & Salome. Piscatoriam exercebat, nec desunt (a), quorum tamen fides incerta est, qui S. Joanni Baptistæ adhaesisse Discipulum, antequam à Christo vocaretur, autamarint. Ipse cum fratre Jacobo Majori à Jesu Christo cognomento appellati sunt *Bonærges*, vel filii Tonitru (b), tum quod facile ardentiori essent zelo, cum etiam quod Jesum semel rogaverunt, ut sibi deducendi à Cælo ignis in Urbes quasdam S. mariae, unde exclusi fuerant, potestatem concederet (c). Junior omnium accessisse creditur ad Apostolatam, cum scilicet ætatem ageret 25. vel 26. annorum circiter (d). Ceterum duxisse vitam, Patrum traditione receptum est (e). Ejus quo in illum singularis amoris Jesus tenebatur, non levia dedit specimen, in eo maxime quod è supplicio penam ejus tutelæ Virginem matrem reliquit (f). Unicus inter Apostolos divinum præceptorem in passione pariter & morte deferendum non sustinuit. Ferunt Evangelium annunciasse Parthis (g), atque majorem Asiæ minoris Ecclesiarum partem fundasse pariter & rexisse (h). Ephesi diutius mansit, quod pariter illum secutas dicunt Virginem parentem cum Maria

Magdalene. Rerum potito Domitiano Romanam deductus ferventis olei dolium intusus subivit (i). Exul deinde relegatus est in Insulam Pathmos, ubi & Apocalypsim (k), & juxta aliquos Evangelium suum scripsit; Ephesum postliminio regressus, diem ibi clausit extremam (l). Affectâ jam ætate Evangelium scripsisse satis convenit de anno tamen & loco non constat. Sunt qui Ephesi post solum exilium scriptum autamarint (m); sunt qui maluerint in Insula Pathmos (n). Est autem Pathmos una ex Sporadibus in mari Egæo. M. SS. Græca sanè multa ferunt, scriptum opus 32. annis post Ascensionem Christi (o); alia legunt post 30. alia post 31. (p); alia epocham constituent alii sub Imperio Domitiani, quidam sub Trajano. Ea in re non satis quidem inter nostros Chronologos convenit; plerique tamen consentiunt ad Evangelium scriptum solum exilium circa annum 98. J. C. Trajani primum, ab Ascensione 65. & ætatis S. Joannis 95. In eum potissimum finem laborem hunc suscepisse Apostolum tradunt Veteres (p), quod scilicet hæreses subvertentes Cerinthi, Ebionisque Verbi Divinitatem negantes vinceret. Nec abs re credimus, voluisse pariter Apostolum Judæos incredulitatis arguere, sicut & obstruere Philosophorum,

p Clemens Alexand. apud Euseb. 1. 6. c. 14. Hist. Eccl. Hieron. de Vir. Illustr. & Prolog. in Matth.